

5. Музалевская Ю.Е., Козлова Е.В. Понятие «стиль» в вестиментарной моде. Особенности употребления различных стилей в современном детском костюме [Электронный ресурс] / Ю.Е. Музалевская, Е.В. Козлова // Технично-технологические проблемы сервиса. – 2012. – №3. – Режим доступа: <http://cyberleninka.ru/article/n/ponyatie-stil-v-vestimentarnoy-mode-osobennosti-upotrebleniya-razlichnyh-stiley-v-sovremennom-detskom-kostyume#ixzz3aewLuvUC>
6. Черемных А.И. Основы художественного проектирования одежды / А.И. Черемных. – М.: Легкая индустрия, 1968. – 220 с.
7. [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://fusion-of-styles.ru/fantazijnyj-stil/>
8. [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://kreativmoda.ru/glamur/barbie-girl-obrazy-detstva/>

УДК 745/749

Наталія Лазаренко
(Слов'янськ, Україна)

ХУДОЖНЬО-ПРОЕКТНА ДІЯЛЬНІСТЬ У ПРЕДМЕТНОМУ ДИЗАЙНІ

Дизайн фактично проникає у всі сфери життя розвинутих країн і стає неодмінним компонентом масової та елітарної культури, тому його вважають творчістю майбутнього.

Сучасні принципи дизайну - поєднання в цілісній структурі і гармонійній формі всіх суспільно необхідних якостей об'єкта, що проектується. Основними робочими категоріями дизайнерського проектування є образ, функція, морфологія, технологічна форма, естетична цінність. Здійснення ідеї створення цілісного об'єкта потребує глибокого знання основних законів і тенденцій розвитку економіки, виробництва, споживання, а також розуміння духовних потреб суспільства. Тому дизайн базується на наукових основах моделювання об'єкта, поєднує наукові принципи з художніми в проектному образі і знаходить застосування в інших галузях суспільної діяльності - це так званий соціальний дизайн [1].

*Матеріали II Всеукраїнської науково-практичної заочної конференції
«Дизайн-освіта майбутніх фахівців: теорія і практика»*

Дизайнерська діяльність, таким чином, з моменту свого виникнення мала зв'язати в єдине ціле красу й доцільність, організацію цілісного предметного світу, технічні й естетичні початки, відповідно до рівня розвитку матеріальної й духовної культури сучасного суспільства [6].

Творча природа дизайну потребує більшої науковості. Одна із основних проблем дизайнера – це дотримання балансу між необхідністю проводити попередні дослідження і дефіцитом часу, що викликаний конкуренцією у сфері розробки нових продуктів. Потреба заглиблення у матеріальний і духовний світ зумовлює дизайнера звертатися до дослідження. Проте більшість дизайнерів вважають, що вони не є дослідниками, хоча в дійсності вони ними займаються[3].

Художньо-проектні новації постали втіленням неординарного стилю мислення й стереотипом сучасної моди. Багатовимірність і поліфункціональність дизайну зумовлюють важливість інтегративного аналізу художньо-проектної діяльності в її теоретичному, історичному та соціокультурному аспектах [2].

Орієнтація на реалізацію Концепції Державної цільової програми розвитку національного дизайну, яка передбачає створення правових, економічних та організаційних умов, визначення стратегічних напрямків, пріоритетів, соціально-економічних і організаційно-технічних засад реалізації державної політики у сфері дизайну сприяє організації якісно нових форм дизайн-освіти в Україні. Зростання вимог до підготовки студентів у галузі дизайну, а також до їх вищої освіти вимагає якісно нового теоретичного і методичного забезпечення художньо-проектної діяльності.

На сучасному етапі актуальність теми: «Художнє проектування у предметному дизайні» є очевидною, оскільки це обумовлює складні процеси сприйняття дизайну одночасно і як продукту історичної культури, як інструменту інноваційних дизайнерських проектів і, як форма проведення науково-дослідних робіт шляхом художнього проектування дизайн-об'єктів.

*Матеріали II Всеукраїнської науково-практичної заочної конференції
«Дизайн-освіта майбутніх фахівців: теорія і практика»*

Тому нашою метою стало наукове обґрунтування форм організації науково-дослідної художньо-проектної діяльності в процесі вивчення дисципліни «Основи історії та теорії дизайну з елементами художнього проектування»

Сьогодні серед теоретиків і практиків немає чітких уявлень про межі дизайну, до того ж в умовах швидкого розвитку і змін дизайну часто претендує на глобальність і всеосяжність рішень, від зміни соціальної поведінки до рішення культурно-просвітницьких завдань.

Загальнотеоретичними дослідженнями з дизайну як соціального феномену займалися І. Генісаретський, Р. Арнхейм, В. Газен, А. Казарін, Г. Лола та ін. Сучасні вітчизняні дослідники та вчені ближнього зарубіжжя займалися питанням становлення та теоретичного підґрунтя: А. Гашин, В. Даніленко, Н. Ковешнікова, Г. Демосфенова та ін. питанням формоутворення в дизайні займався український дослідник О. Кащенко. Фрагментарний характер мають дослідження з проблематики дизайну середовища та предметного дизайну у науковців: В. Вернадського, М. Реймерса, К. Ситника, М. Голубця, С. Стойка, М. Дубиніна, А. Вергунова, В. Кучерявого, С. Чистякової, І. Середюка, Н. Крижанівської, В. Мироненка, С. Мигаля, І. Диди, О. Орлової, Н. Трегуб, В. Філіна та інших. Дослідженням питання естетичної цінності в галузі предметно-просторового середовища займалися Т. Шимко, А. Іконников, М. Каган. Ґрунтовними є роботи Т. Бистрової, В. Глазичева, К. Кантора. Їх роботи присвячені аналізу формування предметного середовища в соціокультурному аспекті.

Дослідження дизайну показали, що він невичерпаний і розуміється як явище, що знаходиться в процесі становлення. Це дає право стверджувати, що тільки цілісне бачення цього феномену визначає умова успіху і тільки при всебічному вдосконаленні предмета [5].

Людину, що займається художньо-технічною діяльністю, в рамках якої-небудь із галузей дизайну, називають в загальному дизайнером (в тому числі архітектора, ілюстратора, дизайнера плакатної та іншої рекламної

графіки, веб-дизайнера).

Жорсткі закони конкурентної боротьби на ринку продукції вимагають від художника-дизайнера враховувати вимоги споживачів до продукції, рівень розвитку нових технологій, особливості дизайнерських традицій національних шкіл, народних майстрів. Дизайнер повинен мати широкий кругозір і гарний естетичний смак, уміти творчо мислити, володіти аналітичними й об'ємними методами пошуків форми, добре знати конструктивні й оздоблювальні матеріали. Таким чином, дизайнер займає чільне місце в галузі художнього конструювання, у проектуванні складних виробів, де технічна й естетична сторони однаково важливі.

За останні два десятиріччя практика дизайну надзвичайно ускладнилася. Адже проектування принципово нових промислових виробів, художньо-конструкторські зміни у зовнішньому вигляді промислової продукції неможливі без серйозної зміни її технічних характеристик, без створення фірмового стилю, що охоплює всі сфери діяльності сучасної корпорації. Фактично, зараз неможливо знайти сфери виробничої чи соціальної практики країни, у якій би не брали участь професійні художники-проектувальники, дизайнери.

Очікування молодого покоління, перенасиченого високими технологіями, потребують змін в підході до процесу навчання за творчими спеціальностями. Технологічний факультет Донбаського державного педагогічного університету вписав ці зміни в свою ідею освіти. Зберігаючи традиції, факультет в своїй програмі трансформував традиційні програми академії творчості до програми навчання за ступенем «магістр», основаної на постійних змінах в цивілізаційних і культурних факторах людської творчості означивши одним з профілів навчання Художнє проектування (дизайн).

Однією з дисциплін цього профілю означено «Основи історії та теорії дизайну з елементами художнього проектування». До особливостей у вивченні предмета відносяться процеси становлення та розвитку дизайну у

*Матеріали II Всеукраїнської науково-практичної заочної конференції
«Дизайн-освіта майбутніх фахівців: теорія і практика»*

формуванні компетенцій професій типу «Людина – художній образ» в технології художнього проектування у промисловому дизайні.

Створити досконалий виріб промислового виробництва без послідовної методичної розробки неможливо. Художнє конструювання, як практика дизайну, є своєрідним методом проектування предметного середовища. Процес художнього проектування поділяється на етапи, які в методичному відношенні мають загальні риси з архітектурним проектуванням. Отже, в основі дизайну обов'язково лежить дослідження. Важливе значення у дослідженнях відіграє міждисциплінарний контекст, який охоплює мистецькі, гуманітарні та технічні дисципліни.

На рівні магістерської підготовки з профілю навчання Художнє проектування (дизайн) в процесі вивчення дисципліни «Основи історії та теорії дизайну з елементами художнього проектування» означено, що студенти оволодівають знаннями із історичного становлення дизайну в світі, технології методології дизайну, формоутворення у художньому проектуванні промислових виробів; набувають теоретичні основи і методи дизайну, категорії і концепції, пов'язані з вивченням історичних етапів з розвитку дизайну; освоюють здатність застосовування знань і використання методів предметного дизайну в професійній діяльності і соціальній практиці; вдосконалюють свій професійний рівень, поглиблюють знання та набувають навичок у проведенні науково-дослідних робіт шляхом художнього проектування дизайн-об'єктів.

Магістр, який навчається за цим напрямком, є науково-педагогічним працівником, здатним творчо застосовувати набуті знання, займатись пошуком, дослідженням, розвитком, генерацією та викладанням нових знань за своїм фаховим напрямком; здатним проводити передпроектний аналіз соціально-значущих проблем і процесів в дизайн-процесі. Рівень теоретичної та практичної підготовки магістра дозволяє йому виконувати творчу, художньо-проектну роботу, та приймати участь в розробці інноваційних

дизайнерських проектів, науково-виробничу, науково-дослідну, організаційну педагогічну роботу дизайнерського профілю.

ЛІТЕРАТУРА

1. Дизайн як проектна культура [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <http://osvita.ua/vnz/reports/culture/10556/> [10.11.2016]
2. Оборська С.В. Дизайн і проектно-художня творчість: категорії дослідження [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://www.nbu.gov.ua/old_jrn/Soc_Gum/Vknukim_myst/2011_24/19.pdf [8.11.2016].
3. Скляренко Н.В. Особливості досліджень у дизайні: міждисциплінарний контекст [Електронний ресурс]. - Режим доступу : http://www.nbu.gov.ua/old_jrn/soc_gum/VKhDADM/2010_5/10_nasdic.pdf [8.11.2016].
4. Срібна Ю. А. Дизайн-освіта як складова професійної підготовки вчителя технології [Електронний ресурс]. - Режим доступу : http://www.nbu.gov.ua/old_jrn/Soc_Gum/NZTNPU_ped/2011_3/Sribna.pdf [ ]
5. Фандеева Е.М. Дизайн, его место и роль в культуре [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <http://www.dslib.net/religio-vedenie/dizajn-ego-mesto-i-rol-v-kulture.html> [8.11.2016].
6. Яковенко М.Л. Дизайн як сучасна форма вираження естетичного початку в культурі [Електронний ресурс]. - Режим доступу : http://www.nbu.gov.ua/old_jrn/Soc_Gum/FilosNauk/2009_1/19_8.pdf [10.11.2016].

УДК 687.016

Марія Лось, Тетяна Попова
(Харків, Україна)

ВИКОРИСТАННЯ ПРИНЦИПІВ ТРАНСФОРМАЦІЇ ДЛЯ ПРОЕКТУВАННЯ ЖІНОЧОГО ДІЛОВОГО ОДЯГУ

В статті розглянута класифікація методів трансформації одягу, використання яких дозволяє значно розширити асортимент жіночого ділового одягу. Зроблено висновок щодо ефективності використання одягу-

*Матеріали II Всеукраїнської науково-практичної заочної конференції
«Дизайн-освіта майбутніх фахівців: теорія і практика»*